

Sygn. akt II KK 71/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący)

SSN Rafał Malarski

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **M.F.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 marca 2018 r.,

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt XIV K .../13,

**1. uchyla rozstrzygnięcie o obowiązku naprawienia
wyrządzonej przestępstwem szkody na rzecz
pokrzywdzonego J.W., zawarte w pkt V
zaskarżonego wyroku;**

**2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

W dniu 2 października 2013 r. Prokurator Rejonowy w W. wystąpił do Sądu Rejonowego w W. z wnioskiem o wydanie w stosunku do M.F. – oskarżonego o to, że:

1. „w dniach pomiędzy 16 a 18 lipca 2013 r. w W. przy ul. W. [...] dokonał kradzieży po uprzednim włamaniu, samochodu M.B. 413 o nr rej. [...] wartości 35 000 zł na szkodę **R.D.**”, tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.,
2. „w dniach pomiędzy 2 a 3 września 2013 r. w W. przy ul. J.[...], dokonał kradzieży po uprzednim włamaniu, samochodu marki M. Sprinter 316 CDI o nr rej. [...] wartości 20 000 zł wraz ze znajdującymi się we wnętrzu pojazdu przedmiotami w postaci regałów metalowych, krawalnicy do wędlin marki M., roweru marki W., komputera PC, monitora marki B., monitora marki S., drukarki fiskalnej marki P. o łącznej wartości 11 000 zł, gdzie łączna wartość strat wyniosła 31 000 zł na szkodę **J.W.**”, tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

– wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie oskarżonemu uzgodnionej z nim kary i środka probacyjnego – obowiązku **naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody na rzecz pokrzywdzonego R.D.**

Sąd Rejonowy w W., na posiedzeniu w dniu 30 października 2013 r., powyższy wniosek uwzględnił i wydanym w tym dniu wyrokiem uznał M.F. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, wymierzył za nie uzgodnioną z oskarżonym karę, a ponadto, na podstawie art. 72 § 2 k.k., zobowiązał go – wbrew przyjętym uzgodnieniom – do **naprawienia szkody na rzecz obu pokrzywdzonych.**

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 7 listopada 2013 r.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucając rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na orzeczeniu wobec M.F., na podstawie art. 72 § 2 k.k., obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego J.W., podczas gdy kwestia wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie powyższego środka, w związku z czynem popełnionym na szkodę tego pokrzywdzonego, nie była przedmiotem uzgodnień z oskarżonym we wniosku o skazanie bez rozprawy.

Wskazując na powyższe wniosł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest oczywiście zasadna, stąd jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Sąd rozpoznając wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 335 k.p.k. jest zobowiązany do zbadania sprawy zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. W ramach tej kontroli niezbędne jest sprawdzenie, czy przedłożone przez prokuratora propozycje pozostają zgodne z uprzednimi ustaleniami stron, a także czy nie są sprzeczne z przepisami prawa. Niespełnienie tego warunku uniemożliwia uwzględnienie złożonego w trybie art. 335 k.p.k. wniosku i rodzi konieczność rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych (art. 343 § 7 k.p.k.).

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w W., uwzględniając wniosek prokuratora złożony na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. i skazując M.F. za dwa czyny z art. 279 § 1 k.k. oraz wymierzając za nie uzgodnione z oskarżonym kary i środki probacyjne, nie sprostął wskazanym powyżej wymogom. Samodzielnie, bez zgody uprawnionych stron, dokonał zmiany warunków zawartego porozumienia, orzekając na podstawie art. 72 § 2 k.k. obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody na rzecz pokrzywdzonego J.W., który nie był przedmiotem wcześniejszych ustaleń pomiędzy prokuratorem i oskarżonym. Co więcej, uczynił to w sytuacji, gdy wyrządzona przestępstwem szkoda już nie istniała, jako że skradziony pokrzywdzonemu samochód i znajdujące się w jego wnętrzu przedmioty zostały sprawcy odebrane przez Policję, a następnie zwrócone pokrzywdzonemu. Zatem i z tego powodu brak było podstaw do nałożenia na oskarżonego tego obowiązku.

Podsumowując, w sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa, wskazanych w zarzucie kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich, co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bowiem bez przeprowadzenia rozprawy zobowiązano M.F. do naprawienia szkody na rzecz J.W., czego z nim nie uzgodniono; nadto realizacja tego orzeczenia – w sytuacji, gdy szkoda została naprawiona – powodowałaby po stronie pokrzywdzonego J.W. uzyskanie nienależnego świadczenia.

W świetle stwierdzonych uchybień zaskarżone orzeczenie ostać się nie może. Sąd Najwyższy nie podzielił jednak wniosku kasacji o uchylenie wyroku w całości i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W sprawie, co do zasady, zachowany bowiem został konsensualny tryb procedowania sądu, doszło jedynie do swoistego ekscesu orzeczniczego w postaci wydania orzeczenia o środku probacyjnym, pozbawionego podstaw faktycznoprawnych. Dlatego wystarczające było wydanie orzeczenia ograniczającego się do wyeliminowania z obrotu prawnego wadliwego rozstrzygnięcia, a więc uchylenia rozstrzygnięcia o obowiązku naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody na rzecz pokrzywdzonego J.W..

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

a.ł